

POSTANOWIENIE

6 lipca 2023 r.

Sąd Najwyższy w Izbie Cywilnej w składzie:

SSN Władysław Pawlak

na posiedzeniu niejawnym 6 lipca 2023 r. w Warszawie,
w sprawie z powództwa Ł. G. i A. G.
przeciwko Bankowi
o zapłatę z roszczeniem ewentualnym o zapłatę i ustalenie,
na skutek skargi kasacyjnej Banku
od wyroku Sądu Apelacyjnego w Łodzi
z 5 maja 2022 r., I ACa 1577/21,

- 1. odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania;**
- 2. zasądza od pozwanego na rzecz powodów solidarnie kwotę 2700 (dwa tysiące siedemset) zł, tytułem kosztów postępowania kasacyjnego.**

UZASADNIENIE

W związku ze skargą kasacyjną pozwanego Banku od wyroku Sądu Apelacyjnego w Łodzi z dnia 5 maja 2022 r., sygn. akt I ACa 1577/21 Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Zgodnie z art. 398⁹ § 1 k.p.c. Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona. Tylko na tych przesłankach Sąd Najwyższy może oprzeć rozstrzygnięcie o przyjęciu lub odmowie przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

Dopuszczenie i rozpoznanie skargi kasacyjnej ustrojowo i procesowo jest uzasadnione jedynie w tych sprawach, w których mogą być zrealizowane jej funkcje publicznoprawne. Zatem nie w każdej sprawie, skarga kasacyjna może być przyjęta do rozpoznania. Sąd Najwyższy nie jest trzecią instancją sądową i nie rozpoznaje sprawy, a jedynie skargę, będącą szczególnym środkiem zaskarżenia. W judykaturze Sądu Najwyższego, odwołującej się do orzecznictwa Europejskiego Trybunału Praw Człowieka w Strasburgu, jeszcze w okresie obowiązywania kasacji zostało utrwalone stanowisko, że ograniczenie dostępności i dopuszczalności kasacji nie jest sprzeczne z Konstytucją RP, ani z wiążącymi Polskę postanowieniami konwencji międzynarodowych (por. uzasadnienie uchwały składu siedmiu sędziów Sądu Najwyższego z dnia 17 stycznia 2001 r., III CZP 49/00, OSNC 2001, nr 4, poz. 53).

Podstawowym celem postępowania kasacyjnego jest ochrona interesu publicznego przez zapewnienie jednolitości wykładni oraz wkład Sądu Najwyższego w rozwój prawa i jurysprudencji (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 4 lutego 2000 r., II CZ 178/99, OSNC 2000, nr 7-8, poz. 147).

Wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania skarżący oparł na przesłance uregulowanej w art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c. Przesłanka ta nie została jednak spełniona.

Według ugruntowanego orzecznictwa Sądu Najwyższego, przedstawienie okoliczności uzasadniających rozpoznanie skargi kasacyjnej ze względu na przesłankę istotnego zagadnienia prawnego (art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c.) polega na sformułowaniu tego zagadnienia i wskazaniu argumentów, które prowadzą do rozbieżnych ocen. Musi przy tym chodzić o zagadnienie nowe, dotychczas nierozpatrywane w judykaturze, które zarazem ma znaczenie dla rozpoznania wniesionej skargi kasacyjnej oraz innych podobnych spraw (por. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 10 maja 2001 r., II CZ 35/01, OSNC 2002, nr 1, poz. 11, z dnia 11 stycznia 2002, III CKN 570/01, OSNC 2002, nr 12, poz. 151, z dnia 21 czerwca 2016 r., V CSK 21/16, nie publ., z dnia 15 czerwca 2016 r., V CSK 4/16, nie publ.).

W ocenie pozwanego Banku zachodzi konieczność wyjaśnienia: 1) czy złożone pisemne zeznania strony w trybie art. 271¹ w zw. z art. 304 k.p.c. podlegają doręczeniu pozostałym uczestniczącym w sprawie osobom, a jeśli nie, to czy sąd rozpoznający sprawę ma obowiązek poinformowania pozostałych uczestniczących w sprawie osób o wpływie tych zeznań i pozostawieniu ich treści w aktach sprawy; 2) czy w przypadku gdy złożone pisemne zeznania strony w trybie art. 271¹ w zw. z art. 304 k.p.c. podlegają doręczeniu pozostałym uczestniczącym w sprawie osobom, to czy takie pisemne zeznania stanowią pismo procesowe w rozumieniu art. 125 k.p.c., wobec którego należy stosować dodatkowe wymagania w postaci np. złożenia odpisów dla pozostałych uczestniczących w sprawie osób zgodnie z art. 128 § 1 k.p.c., a jeśli nie, to czy sąd rozpoznający sprawę ma obowiązek wydać decyzje procesowe o sporządzeniu kopii treści pisemnych zeznań, a następnie o ich doręczeniu pozostałym uczestniczącym w sprawie osobom.

Ewentualne udzielenie odpowiedzi na powyższe kwestie nie ma znaczenia dla rozstrzygnięcia skargi kasacyjnej, gdyż nie zostały one powiązane z podstawami kasacyjnymi. Mianowicie żaden z zarzutów kasacyjnych nie został oparty na przepisach wskazanych w powyższych pytaniach prawnych, ani też nie wskazuje się wpływu podniesionych we wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania wątpliwości na rozstrzygnięcie skargi kasacyjnej. Niezależnie od tego trzeba zauważyć, że odebranie zeznań w formie pisemnej miało miejsce w postępowaniu przed Sądem pierwszej instancji i pozwany Bank nie zgłaszał w tej materii zastrzeżeń do protokołu (art. 162 k.p.c.), ani też w wywiedzionej apelacji nie wskazywał na uchybienia powyższym przepisom prawa procesowego (k. 411-413), zaś w postępowaniu odwoławczym sąd *meriti*, w ramach swej kognicji wyznaczonej przepisami art. 378 § 1 k.p.c. i art. 382 k.p.c. jest związany zarzutami naruszenia prawa procesowego (por. uchwała składu 7 sędziów Sądu Najwyższego z dnia 31 stycznia 2008 r., III CZP 49/07, OSNC 2008, nr 6, poz. 55). Oznacza to, że w razie braku stosownych zarzutów naruszenia prawa procesowego sąd odwoławczy nie bierze uchybień w tym względzie pod rozagę z urzędu (tak jak w przypadku naruszenia prawa materialnego), chyba że naruszenia te pociągają za sobą nieważność postępowania. Ubocznie tylko trzeba zwrócić uwagę, iż w postępowaniu przed Sądem pierwszej instancji pozwany Bank reprezentowany

przez profesjonalnego pełnomocnika miał wiedzę o zeznaniach złożonych w formie pisemnej, tym bardziej, że pełnomocnik również formułował pytania do powodów (k. 328,331) i został poinformowany o możliwości zajęcia końcowego stanowiska i o tym, że po upływie wyznaczonego terminu rozprawa zostanie zamknięta na posiedzeniu niejawnym, a następnie zostanie wydany wyrok (k. 366). Pełnomocnik pozwanego przedstawił stanowisko końcowe (k. 374 i n.).

W tym stanie rzeczy Sąd Najwyższy odmówił przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania na podstawie art. 398⁹ § 2 k.p.c., a o kosztach postępowania kasacyjnego orzekł na podstawie art. 98 § 3 k.p.c. w zw. z art. 99 k.p.c., art. 391 § 1 k.p.c. i art. 398²¹ k.p.c. Na zasądzone koszty składa się wynagrodzenie za zastępstwo procesowe ustalone według minimalnej stawki taryfowej (§ 2 pkt 6 w zw. z § 10 ust. 4 pkt 2 i § 20 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych, jedn. tekst: Dz. U. z 2018, poz. 265). Wprowadzie z dniem 1 lipca 2023 r. wszedł w życie art. 98 § 1¹ zd. 3 k.p.c., zgodnie z którym o obowiązku zapłaty odsetek od zasądzonych kosztów procesu sąd orzeka z urzędu (zob. art. 1 pkt 8 lit. a w zw. z art. 18 ust. 1 i art. 31 ustawy z dnia 9 marca 2023 r. o zmianie ustawy - Kodeks postępowania cywilnego oraz niektórych innych ustaw, Dz. U. poz. 614), ale z uwagi na wydanie niniejszego postanowienia na posiedzeniu niejawnym i określone w tym przepisie (art. 98 § 1¹ zd. 2 k.p.c.) zasady co do daty początkowej naliczania tych odsetek, nie jest w tym momencie możliwe skonkretyzowanie tej daty w taki sposób, aby organ egzekucyjny mógł przymusowo wykonać orzeczenie w tym przedmiocie. Zgodnie bowiem z art. 804 § 1 k.p.c. organ egzekucyjny nie jest uprawniony do badania zasadności i wymagalności obowiązku objętego tytułem wykonawczym. W takiej sytuacji powtórzenie formuły ustawowej „po upływie tygodnia od dnia doręczenia orzeczenia zobowiązanemu...” nie spełniałoby w tym zakresie przesłanki tytułu egzekucyjnego, tj. orzeczenia sądu nadającego się do przymusowego wykonania w drodze egzekucji sądowej. Ustawodawca nie przewidział dla organu egzekucyjnego obowiązku ustalania daty doręczenia orzeczenia. Dlatego pewnym zaradczym rozwiązaniem dla zainteresowanej strony, która nie otrzyma od dłużnika zasądzonych kosztów w terminie wynikającym z powołanego przepisu, jest możliwość złożenia przez nią w terminie ustawowym

przewidzianym w k.p.c. wniosku o uzupełnienie orzeczenia w tej materii i wówczas sąd orzekający o kosztach procesu będzie mógł poczynić ustalenia w kwestii daty doręczenia dłużnikowi orzeczenia zasądzającego te koszty.

(E.C.)

[ł.n]